

DRAMATURGI ROMÂNI CONTEMPORANI

de la **A** la **Z**

de **ADRIANA POPESCU**

**Viorel
Cacoveanu**

I. Dramaturg, prozator, ziarist.

S-a născut la 5 august 1937, la Cluj. Studii neterminate la Politehnică și apoi la Facultatea de matematică-fizică. Urmează, în cele din urmă, cursurile Facultății de filologie, pe care o absolvă în 1962.

Din 1962 și pînă în prezent, redactor la ziarul „Făclia” din Cluj-Napoca.

Debut în literatură cu schița „Romanul cu filele albe”, publicată în revista „Steaua” nr. 9/1961. Debut editorial în 1970, cu o culegere de anchete sociale, „Fata care spune da !”.

Debut în dramaturgie la 12 februarie 1977 cu *Sentință pentru martori* pe scena Teatrului Național din Cluj-Napoca.

Premiul Asociației scriitorilor din Cluj-Napoca pentru volumul de proză „Aprobare pentru un tango”.

II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATE

1977, 12 februarie — **SENTINȚA PENTRU MARTORI**.

Teatrul Național din Cluj-Napoca. Regia Victor Tudor Popa. Scenografia: Mircea Matcaboji. Cu: Anton Tauf, Maria Seleş, Gheorghe M. Nuțescu, George Gherasim, Dorina Stanca, Octavian Cosmuța, Constantin Adamovici, Gheorghe Radu, Eugen Nagy, Cornel Sava, Ion Marian, Petre Băcioiu, Vera Mărgineanu, Dem. Constantinescu.

Piesa s-a mai jucat la Teatrul Dramatic Bacovia din Bacău (1977), la Teatrul de Stat din Oradea, secția maghiară (1977) și la Teatrul de Nord din Satu Mare (1978).

„Viorel Cacoveanu, fertil gazetar și autor al citorva romane de largă răspindire, se alătură celorlalți dramaturgi clujești, abordînd acum, la debutul său pe scenă, o temă comună: educația tinerilor, raporturile acestora cu generațiile mai vîrstnice” (Virgil Munteanu — „Teatrul” 3/1977). „... un text-scenariu, un text fără rigori compoziționale prea severe, lipsit chiar de imprevizibil în ordinea relatării faptelor, destul de categoric în schimb în ceea ce privește imperatiile morale pe care și le asumă ca premisă demonstrativă. În centrul intrigii se află un caz-ipoteză; faptele depășesc aici, la nivel narativ, cadrul dezbaterilor juridice. Piesa lui V. Cacoveanu înscenează în fața spectatorilor un proces în care nu interesează, sau nu în primul rînd, vinovăția inculpatului propriu-zis, ci vina morală a aceluia ce au contribuit la eșecul în viață, fie el și temporar, al unui tinăr dotat cu suficiente calități pentru o realizare umană superioară. (...) Contrar așteptărilor, reporterul și prozatorul V. Cacoveanu (...) nu a scris, totuși, o piesă de intrigă, cu o desfășurare alertă, care să șocheze spectatorul prin loviturile de teatru, ci una de dezbateri, cu un conflict creionat anevoios, cu o fabulă mai mult enunțativă, susținută pe acumulări de ordin verbal, căci nu confruntarea tranșantă dintre personaje are prioritate, ci comentariul ei”. (Ion Cocora — „Tri-buna”, 24 martie 1977).

Alte opinii: Horia Bădescu — „Scinteia tineretului”, 4 martie 1977; Al. Căprariu — „Făclia”, 27 martie; Doina Modola — „Steaua”, nr. 4/1977; Bogdan Ulmu — „România liberă”, 27 februarie 1978. În volum: *Constantin Cubleșan* — „Teatrul — istorie și actualitate”, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 1978; George

Genoiu — „Teatrul de toate zilele“, Editura „Junimea“, Iași, 1980.

1979, 23 ianuarie — ANOTIMPUL SPE-
RANȚEI.

Teatrul de Nord din Satu Mare. Regia
Mihai Raicu. Scenografia: Kemény
Arpad. Cu: Ștefan Mirea, Viorica Mis-
chilea, Constantin Dumitra, Ion Tifor,
Carol Erdős, Marcel Mirea, Cornel
Frimu, Constantin Miron și Petre Panait.

„Piesa este centrată pe un conflict de
natură etică. Eroul său, Mihai Dorna,
își asumă riscul unui act, în aparență
în afara legii, pentru că privește viața
cu ingenuitate, cinstea fiind pentru el
datul fundamental al existenței în co-
lectivitate. Abia după ce asupra sa vor
plana grave acuzații, omul va înțelege
că nu e destul să ai de partea ta ade-
vărul, atâta vreme cât nu poți s-o și
dovedești. (...) Piesa lui V. Cacoveanu
este inspirată dintr-un caz real. Fără a
diminua meritele lucrării, tre-
buie din capul locului să ne exprimăm
regretul că piesa, în loc să lărgească,
a restrâns semnificațiile faptului de
viață brut“. (D. Chirilă — „Teatrul“
nr. 3/1979).

Alte opinii: Constantin Cubleşan —
„România literară“, nr. 15/1979; Mir-
cea Ghițulescu — „Steaua“, nr. 4/1979;
Mircea Vaida — „Tribuna“, 22 martie
1979; Stelian Vasilescu — „Familia“, nr.
2/1979.

1981, 21 mai — VALSUL DE LA MIE-
ZUL NOPTII

Teatrul Național din Cluj-Napoca. Regia:
Victor Tudor Popa. Scenografia: Mircea
Matcaboji. Cu: Bisztrai Maria (de la Tea-
trul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca),
Gheorghe M. Nuțescu, Vera Mărgineanu,
Anton Tauf, Octavian Cosmuța, Maria
Seleş, Constantin Adamovici, George
Gherasim, Mariana Popovici, Marin D.
Aurelian, Ligia Moga și Petre Băcioiu.
Piesa s-a mai jucat la Teatrul Dramatic
din Baia Mare (1982) și la Teatrul Ger-
man de Stat din Timișoara (1983).

„... o altă pledoarie pentru adevăr,
Valsul de la miezul nopții... Prin
piesa pe care o evocăm aici, (Viorel
Cacoveanu — n.n.), se rînduiește
printru dramaturgii talentați, de care
avem a ține seamă. Ni se propune

o serată familială, loc de întâlnire în-
timplătoare. Împrejurarea, altminteri
anodină, devine însă revelatoare pen-
tru tainele unora și păcatele altora.
Intersecțiile, abil aranjate, ale bio-
grafiilor produc șocuri, suscită amin-
tiri dureroase și recriminări. (...) E,
deci, un ceas al adevărului, în nu-
mele căruia se face procesul procese-
lor“. (Valentin Silvestru, „România
literară“, 13 ianuarie 1983).

Alte opinii: Kriszan Zoltán — „Igasz-
sag“, 4 iunie 1981; Ilie Călian — „Fă-
clia“, 7 iunie 1981; Nicolae Barbu —
„Cronica“, 3 iulie 1981; Ion Cocora —
„Tribuna“, 16 iulie 1981; Augustin Coz-
muța — „Steaua“, nr. 11/1982; Alice Geor-
gescu — „Teatrul“, nr. 3/1983; Dina
Adamek — „Flacăra“, 3 martie 1983;
Stelian Vasilescu — „Familia“, nr. 1/
1983; Antoaneta C. Iordache — „Ori-
zont“, nr. 5/1983; Mircea Ghițulescu —
„Tribuna“, nr. 12/1983).

1982, 28 octombrie — MĂ PROPUN DI-
RECTOR !

Teatrul de Stat din Reșița. Regia: Mi-
hai Manolescu. Scenografia: Ion Bo-
beică. Cu: Grigore Alexandrescu, Cor-
nel Manolescu, Cristian Drăgulănescu,
Ludmila Ursache, Valentin Ivanciuc,
George Urlică, Constanța Taraulea, Eu-
gen Iosif, Marian Stan.

„Mă propun director ! este o farsă de
o incisivitate rară, care atestă în V.
Cacoveanu un comediograf viguros în
cea mai bună tradiție a unor Ba-
ranga, Mazilu, Băieșu sau Tudor Po-
pescu“ (Dinu Kivu — „Contemporanu-
l“, nr. 46/1982).

„V. Cacoveanu se arată în această
piesă un dramaturg cu profunde in-
tuiții în ce privește deformările pe
care le produc arivismul, labilitatea
conștiinței, necinstea și incompetența.
Situația de la care pornește drama-
turgul — într-un circ, directorul ur-
mează să fie schimbat — oferă un
pretext insolit, cu posibilități nume-
roase de semnificare“. (Marian Po-
pescu — „România literară“, nr. 19/
1983).

Alte opinii: Ion Cocora — „Tribuna“,
nr. 47/1982; Virgil Munteanu — „Tea-
trul“, nr. 3/1983; Constantin Telescu —
„Steaua“, nr. 6/1983; Ion Arieșanu —
„Orizont“, nr. 23/1983.